

پنجشنبه 12 تیر 1399 - 10 ذی قعدة 1441 - 2 جولای 2020

قتل "میرزاده عشقی" شاعر و روزنامه‌ن گار آزادی خواه (1303 ش)

قتل "میرزاده عشقی" شاعر و روزنامه‌ن گار آزادی خواه (1303 ش)، محمدرضا کردستانی معروف به میرزاده عشقی در سال 1272 ش در همدان به دنیا آمد و در زادگاه خود به آموختن ادب و شعر پرداخت. ذوق و احساسات ادبی او آمیخته با احساسات وطن‌پرستی، آزادی خواهی و اصلاح‌طلبی بود و در این راه جسارت، از خود گذشتگی و بی‌المللی با یکی فراوانی نشان داد. عشقی در دوران جنگ جهانی اول، به کشور عثمانی رفت و در مدرسه دارالفنون آنجا تحصیل کرد. او هنگام ریاست وزرای و ثوق الدوله، با قرارداد 1919 مخالفت کرد و مدتی زندانی شد. وی سپس در تهران، روزنامه قرن بیستم را که حاوی مقالات و اشعار تند ضد هیئت حاکمه بود انتشار داد. عشقی در شماره اول این روزنامه، کاریکاتورها، اشعار و مقالات تندی مبنی بر هزل جمهوری و خواهان اختصاص داد که بلافاصله از طرف شهربانی، شماره‌های آن، جمع و سانسور شد و خود میرزاده هم ظاهراً به سبب همین مقالات، در 12 تیر 1303 ش به دست دو ناشناس در 31 سالگی کشته شد و جسدش را در ابن‌بابویه در ری به خاک سپردند. میرزاده عشقی با آنکه از جوانان آزادی‌خواه و طرفدار رژیم جمهوری واقعی بود، مع هذا با این جمهوری مصنوعی که توسط رضاخان قلدر به ایرانیان تحمیل می‌شد، سخت مخالفت می‌کرد. تابلوهایی ایده آل و کفن سیاه از جمله آثار اوست که شامل انتقاد از اوضاع اجتماعی ایران می‌باشد.

حجت مبنیان حبه تشیع، علامه شیخ "عبدالحسین امینی" صاحب کتاب "الغدیر" (1349 ش)، علامه شیخ عبدالحسین امینی در سال 1281 ش (1320 ق) در تبریز زاده شد. پس از فراگیری مقدمات علوم حوزوی در تبریز، راهی نجف اشرف شد و از محضر آیات عظام سیدابوتراب خوانساری و سیدمحمد فیروزآبادی فیض برد. ایشان در دوران جوانی به کسب درجه اجتهاد نائل آمد و این اجازه با تأیید و دستخط مراجع بزرگوار و آیات عظام سیدابوالحسن اصفهانی، میرزای نایینی، حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی و شیخ محمدحسین کمپانی اصفهانی همراه بود. وی پس از تکمیل تحصیلات، به تألیف کتاب روی آورد و در ابتدا کتاب شهداء الفضیله، شرح حالی از 130 تن از علمای دین را به رشته تحریر در آورد و پس از آن خود را برای نگارش کتاب عظیم الغدیر مهیا ساخت. این کتاب بزرگترین و ارزشمندترین اثر علامه امینی است. ایشان بیشتر اوقات خود را صرف تحقیق و نگارش این کتاب گرانسنگ نمود و خود آن بزرگوار در این باره می‌گوید: "هرگاه پشت میز می‌نشستم که الغدیر را بنویسم مثل اینکه حضرت علی(ع) را در کنار میز می‌دیدم که مطالب را به من دیکته می‌فرمود". علامه امینی برای یافتن مدارک معتبر درباره حدیث غدیر و سایر مطالب مربوط به اهل بیت(ع)، بارها به کشورهای مختلف سفر کرد و ده‌ها هزار کتاب را مطالعه نمود. این عالم محقق هم‌چنین کتابخانه‌ای با 42 هزار کتاب در نجف اشرف با نام کتابخانه امیرالمؤمنین(ع) تاسیس کرد و به همراه جمعی از یاران و با نسخه‌برداری از کتب نایاب و منحصر به فرد اسلامی، گنجینه نفیسی از آثار مذهبی را جمع‌آوری نمود. سرانجام علامه امینی، این عالم ربانی و رضوانی در دوازدهم تیرماه 1349 ش برابر با 28 ربیع‌الثانی 1390 ق در هفتاد سالگی بدرود حیات گفت و در کتابخانه‌اش به خاک سپرده شد.

سنگونه، هه‌اسم‌های میسافری ابدان توسط ناهاگان آمیکانه، در خلیج فارس (1367 ش)، در دوازدهم تیرماه 1367 ش روز برابر با سوم ژوئیه 1988 م، هواپیمای مسافربری ایرباس ایران که از بندرعباس عازم دبی بود، بر فراز آب‌های خلیج فارس و در نزدیکی جزیره هنگام مورد هجوم یگان‌های دریایی متجاوز آمریکایی مستقر در آب‌های خلیج فارس قرار گرفت و سقوط کرد. این هواپیما که با موشک ناو جنگی وینسنس مورد حمله عمدی نیروهای تجاوزگر و جنایت‌پیشه شیطان بزرگ قرار گرفت حامل 298 مسافر و خدمه بود که تمامی آنها اعم از مرد و زن و کودک و نوجوان و کهنسال با وقوع این جنایت فجیع به شهادت رسیدند. در میان سرنشینان هواپیما، 66 کودک زیر 12 سال، 52 زن و 46 تن تبعه کشورهای خارجی نیز بودند که کشته شدند. ساقط کردن هواپیمای مسافربری ایران از سوی جنایتکاران آمریکایی، در حقیقت یکی دیگر از مراحل رویارویی استکبار جهانی با جمهوری اسلامی ایران برای تقویت متجاوزان عراقی در جبهه‌های جنگ و به زانو در آوردن مسئولان نظام جمهوری اسلامی ایران بود. پس از سقوط این هواپیما، مقامات آمریکایی برای توجیه این جنایت نابخشودنی، دلایل ضد و نقیضی عنوان کردند و کوشیدند این اقدام خصمانه را یک اشتباه قلمداد کنند. اما با توجه به مجهز بودن کشتی جنگی وینسنس به پیشرفته‌ترین سیستم‌های راداری و رایانه‌ای و هم‌چنین مشخص بودن نوع هواپیمای در حال پرواز، مسلم شد که احتمال اشتباه وجود نداشته و این اقدام، کاملاً خصمانه بوده است. با این حال مقام‌های آمریکایی پس از چندی، در توهینی آشکار به ملت ایران، مدال شجاعت بر گردن ناخدای این ناو انداختند و بدین سان حمایت رسمی خود را از این جنایت اعلام نمودند. به هر تقدیر، این جنایت نیز در کنار جنایات بی‌شماری که در پرونده سیاه استکبار جهانی ثبت شد و لکه ننگ دیگری بر تارک آن جنایت پیشگان نقش بست.

انقضای سلسله‌های سامانیان توسط ایلک خان (389 ق)، بر اثر نفوذ بیش از حد غلامان ترک در دربار سامانیان و دخالت آنان در تمام امور، حاکمیت این سلسله رو به انحطاط نهاد. پادشاهان سامانی در دوره‌های اقتدار خود به آبادانی شهرهای قلمرو خود پرداختند. آن‌ها به ویژه به گسترش

د گذشت "ژان ژاک روسو" اندیشمند و نویسنده ی بزرگ فرانسوی در ۲۸ ژوئن سال ۱۷۱۲ در شهر "ژنو" سویس، از خانواده ای فرانسوی و پروتستان به دنیا آمد و در شب دوم ژوئیه ی ۱۷۸۷ در قصر "آرمی نوویل" در حوالی پاریس در گذشت. "ژان ژاک"، اندکی پس از به دنیا آمدن، مادر خود را از دست داد و بستگانش از او پرستاری می کردند. پدرش ساعت ساز بود و تا ده سالگی از او نگهداری می کرد و کتابهای زیادی به او می داد تا با خواندن آنها، نیروی خرد و اندیشه اش پرورش یابد. روسو دلبستگی زیادی به کتاب "زندگی مردان بزرگ"، نوشته ی "پلوتارک" داشت. پس از چندی، پدر روسو به دلیل زد و خورد با یک شخص ناشناس، از "ژنو" گریخت و پسرش "ژان ژاک" ده ساله را به برادرش، که یک کشیش پروتستان بود، سپرد. خانواده ی روسو در اصل فرانسوی بودند، ولی در سال ۱۵۴۹ برای گریز از کشته شدن بدست کاتولیک ها به ژنو روی آوردند. پس از چند ماه، عموی روسو او را به کشیش پروتستان دیگری به نام "لامبرسیه" (به فرانسوی: Lambercier) در دهکده ای در جنوب ژنو به نام "بسی" سپرد و روسو نزدیک به دو سال را نزد او و خواهرش گذراند. در روز دوم ژوئیه ی ۱۷۷۸ به دلیل سکتی ی مغزی، در منزل خود در نزدیکی پاریس چشم از جهان فرو بست. برخی از هم زمانان او همچون "مادام دوستال" بر این باور بودند که او خودکشی کرده است. "روپاهای گردشگر تنها"، اثر خیال بافانه ی ناتمام او و کتاب پرآوازه ی "اعترافات"، که شرح زندگی شصت و شش ساله ی اوست، پس از مرگش به چاپ رسیدند.

علم و ادب و تکریم عالمان، ادیبان و شعرا توجه و ی زیادی داشتند، به گونه ای که مراکز علمی متعددی در شهرهای مختلف آسیای مرکزی و خراسان در شمال شرقی ایران تاسیس کردند. سرانجام این سلسله پس از ۱۲۸ سال حکومت بر خراسان، ماوراء النهر و بخشی از مناطق مرکزی ایران، توسط ایلک خان که از غلامان ترک و صاحب نفوذ بود، منقرض گردید. همزمان با اضمحلال سامانیان، خاندان آل بویه و سلسله ای از ترکان به نام غزنویان در ایران قدرت یافتند.